

Jaarverslag 2025

Wolvencommissie Gelderland

Samenvatting

Het jaarverslag 2025 van de Wolvencommissie Gelderland geeft een overzicht van de activiteiten, samenstelling, advieswerk en subsidie-uitgifte rondom het beheer van wolven en het voorkomen van schade aan gehouden dieren in de provincie.

- Focus op schadepreventie en ondersteuning: In 2025 lag de nadruk op het voorkomen van schade door wolven en het ondersteunen van dierhouders via adviesgesprekken, informatie- en rondetafelbijeenkomsten, wat heeft bijgedragen aan kennisdeling en dialoog in Gelderland.
- Samenstelling en mutaties in de commissie: De commissie bestond uit diverse vertegenwoordigers van landbouw, terreinbeheer en gemeenten, met enkele wisselingen in het lidmaatschap en het overlijden van een lid namens de Sectorraad Paarden.
- Advies over zonering: Eén advies werd uitgebracht over zonering binnen de Landelijke Aanpak Wolven, met aandacht voor scenario's, impactanalyse en kennisvragen rondom leefgebieden zoals de Veluwe.
- Activiteiten en subsidies: In 2025 vonden vier commissie vergaderingen plaats, er werden 203 adviesgesprekken gevoerd, 453 subsidieaanvragen voor wolfwerende maatregelen behandeld en diverse bijeenkomsten en veldbezoeken georganiseerd

Terugblik 2025

Dit jaaroverzicht geeft inzicht in de activiteiten en ontwikkelingen rond de Wolvencommissie Gelderland in 2025. De commissie adviseert Gedeputeerde Staten van Gelderland over maatregelen om schade door wolven aan gehouden dieren te voorkomen, over het samenleven met de wolf en over mogelijke beheermaatregelen in probleemsituaties.

In 2025 stond opnieuw het voorkomen van schade en het ondersteunen van dierhouders centraal. Door middel van adviesgesprekken, informatiebijeenkomsten en rondetafelgesprekken heeft de commissie bijgedragen aan kennisdeling en dialoog in Gelderland.

Daarnaast bleef er grote belangstelling vanuit gemeenten, organisaties en onderwijsinstellingen voor de werkzaamheden van de commissie.

Samenstelling Wolvencommissie Gelderland 1 januari 2026

Onafhankelijk voorzitter: Jan Markink

Secretaris: Marije Arah

- Leden:
- LTO vakgroep Schapenhouderij: John van Ingen
- LTO vakgroep Melkveehouderij: Diana Versteeg
- Platform Kleinschalige Schapen- en Geitenhouders (KSG): Herman uit de Bosch
- Vereniging Gescheperde Schaapskudden Nederland (VGSN): Marjel Neefjes
- Sectorraad Paarden: vacant
- Gelders particulier grondbezit: Jakob Leidekker
- Terreinbeherende organisaties: Renske Terhürne
- Faunabeheereenheid Gelderland (FBE): Erik Koffeman
- Gemeenten (VNG): Jeroen Joon

Mutaties in 2025

In 2025 vonden enkele wijzigingen plaats in de samenstelling van de commissie.

Beëindiging lidmaatschap:

- Gert-Jan Bloemendal – Gelders particulier grondbezit
- Luc Berris – terreinbeherende organisaties
- Chantal Tutein Nolthenius – secretaris

De commissie spreekt haar dank uit voor hun inzet en bijdrage aan de werkzaamheden van de wolvencommissie.

In memoriam

In 2025 bereikte de commissie het verdrietige bericht van het overlijden van Pieter Wiersinga, vertegenwoordiger namens de Sectorraad Paarden.

Pieter Wiersinga heeft zich met grote betrokkenheid ingezet voor de belangen van paardenhouders in het debat over de wolf en voor het zoeken naar werkbare oplossingen voor het samenleven met wolven. De commissie is hem dankbaar voor zijn inzet en betrokkenheid.

Vergaderingen in 2025

De Wolvencommissie Gelderland kwam in 2025 vier keer bijeen:

18 maart 2025 – Wolvencommissie Gelderland

17 juni 2025 – Wolvencommissie Gelderland

23 september 2025 – Wolvencommissie Gelderland

16 december 2025 – Wolvencommissie Gelderland

Uitgebracht advies in 2025: Advies Zonering

De Wolvencommissie Gelderland heeft in 2025 één advies uitgebracht aan Gedeputeerde Staten van Gelderland. Dit advies biedt een leidraad voor de belangrijkste overwegingen die de provincie in de Ruimtelijke Visie binnen de Landelijke Aanpak Wolven (LAW) moet meenemen. Het advies fungeert daarmee als vertrekpunt voor de provinciale inbreng richting het LAW van het Ministerie van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur.

- Belangrijke punten uit het advies:
  - Het schetsen van mogelijke scenario's en hun verwachte impact op samenleving, economie en ecologie.
- Het bepleiten van een impactanalyse door een onafhankelijke partij.
- Het signaleren van belangrijke kennisvragen die relevant zijn voor het landelijke traject.

De centrale onderzoeksvraag richt zich op de effecten van eventuele zonering op gebieden die mogelijk worden aangewezen als leefgebied voor de wolf, zoals de Veluwe. Daarbij staat de vraag centraal of zonering een positief effect heeft, of juist een sterker negatief effect kan hebben op gebieden die als leefgebied voor de wolf worden aangewezen.

Wolvenconsulenten

Aantal adviesgesprekken in 2025: 203. De gesprekken vonden plaats verspreid over Gelderland, met concentraties in onder andere: Putten, Hierden, Epe en Nijkerk. Daarnaast zijn twee noodsets uitgeleend voor tijdelijke wolfwerende maatregelen:

- Oldebroek
- Heerde

Subsidies

<i>Subsidie wolfwerende maatregelen</i>	<i>Subsidieregeling</i>
Aantal aanvragen: 453	kuddebeschermingshonden
Uitgekeerd: 427	Aantal verleende aanvragen: 3
Afgewezen: 6	Subsidieplafond: € 288.000
Ingetrokken: 16	Harde verplichting: € 72.000 (25%)
Totaal uitgekeerd subsidiebedrag: € 1.398.584,70	Zachte verplichting: € 0
	Beschikbare ruimte: € 216.000 (75%)

Bijeenkomsten en activiteiten

20 februari 2025 – Bijdrage webinar Paardenkrant

17 maart 2025 – Rondetafelbijeenkomst Renkum

6 mei 2025 – Informatiebijeenkomst gemeenteraad Rheden

8 mei 2025 – Lezing Bezoekerscentrum Veluwezoom
4 september 2025 – Workshop Wolves Across Borders
23 september 2025 – Rondetafelbijeenkomst Barneveld
8 oktober 2025 – Veldbezoek staatssecretaris Rummenie in Heerde
10 november 2025 – Werkbezoek studenten Wageningen University & Research
27 november 2025 – Veldbezoek met LVVN

Nieuwsbrieven

In 2025 zijn drie nieuwsbrieven verzonden:

20 februari 2025

13 mei 2025

9 oktober 2025

Webinars

Er zijn geen webinars georganiseerd door de provincie Gelderland.

Wel nam een lid van de commissie deel aan een webinar van de Paardenkrant.